ชื่อเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน

: พหุกรณีศึกษา

ผู้วิจัย ซำนาญ คำปัญโญสีโนทัย

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

ดร.บุญมี ก่อบุญ

ปริญญา ค.ด.(ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ของลักษณะและ เงื่อนไขการเกิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน ผู้วิจัยได้ เลือกพื้นที่ที่ศึกษาแบบเจาะจง 3 ประเภท ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาค – ตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไป โรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดกลาง และโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนในฝัน ผู้วิจัยศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตและจดบันทึก การวิเคราะห์เอกสาร และการสนทนากลุ่มย่อยโดยการเก็บข้อมูล จากบุคลากรหลักในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า เพื่อเป็นการยืนยันความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงของข้อมูล จากแหล่งและชนิดของ ข้อมูลรวมทั้งความถูกต้องที่เชื่อถือได้

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในฝัน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดก้าวไกล มีบุคลิกภาพที่ดี มีความรู้และทักษะ มีความสามารถพิเศษ มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ด้านเทคโนโลยี มีพฤติกรรมเป็นนักพัฒนาแบบประชาธิปไตย มีอุดมการณ์ที่แน่วแน่ มีความชัดเจนในเป้าประสงค์ พันธกิจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่ยอมรับนับถือ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีความมุ่งมั่น

จริงใจ มีคุณธรรมจริยธรรม โปร่งใส สร้างความเชื่อมั่น มีผลงานเชิงประจักษ์ มีการ พัฒนาตนเอง เปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส สร้างความคาดหวัง สร้างความท้าทาย คิดใน แง่บวก สร้างเจตคติที่ดี ส่งเสริมความสามารถ สร้างความศรัทธา ร่วมสร้างภาพอนาคต ส่งเสริมผลงานที่เป็นเลิศ พัฒนางานใหม่ๆ สร้างทีมงาน จุดประกายความคิด 3) ด้าน การกระตุ้นทางปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนายุทธศาสตร์เชิงนวัตกรรม พัฒนา ระบบการคิด พัฒนาทักษะกระบวนการใหม่ๆ สนับสนุนการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา เน้น ประสิทธิภาพของงาน ปลุกระดมจินตนาการ 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เน้นพัฒนาศักยภาพคน เป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษา เปิดโอกาสการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตระหนัก ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสผู้มีความสามารถ สนับสนุนความ เจริญก้าวหน้า พัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

2. เงื่อนไขการเกิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในฝัน ประกอบด้วย 1) ด้านพระราชบัญญัติการศึกษา พบว่า โรงเรียนต้อง จัดระบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อประโยชน์ของผู้เรียน เป็นสำคัญ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด 2) นโยบายการศึกษา พบว่า โรงเรียนต้องถือนโยบายการศึกษาของกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาโรงเรียน ให้เป็นไปตามนโยบาย และเชื่อมโยงเข้าสู่มาตรฐาน คุณภาพของโรงเรียนในฝัน 3) มาตรฐานและคุณภาพ ด้านการศึกษา พบว่า โรงเรียนจะมีคุณภาพต้องจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน คุณภาพการศึกษา 4) มาตรฐานและคุณภาพโรงเรียนในฝัน พบว่า การบริหารจัด การศึกษาของโรงเรียนในฝัน จะต้องบริหารให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดจึงจะผ่านการ ประเมินเป็นโรงเรียนในฝัน 5) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ พบว่า เป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องมีความเชี่ยวชาญและความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง 6) ประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ พบว่า การใช้ศาสตร์ และศิลป์ที่หลากหลายสามารถพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในฝัน พหุกรณีศึกษา

TITLE Transformational Leadership of School Administrators

In Lab School Project: Multi-Case Study

AUTHOR Chumnan Kompunyosrinothai

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Sawat Pothivat

Asst. Prof. Dr. Vijitra Vonganusith

Dr. Boonmee Kaoboon

DEGREE Ed.D. (Leadership in Educational Administration)

INSTITUTION SaKon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2016

ABSTRACT

The purpose of this research was to examine the phenomenon of characteristics and conditions of transformational leadership of school administrators in Lab School Project. Three participating areas, selected through a purposive sampling technique, were enlisted in Lab School Projectunder the Office of Primary and Secondary Educational service Areas in the Northeast comprising: a large-sized secondary schooland over, a medium-sized secondary school, and a large-sized primary school. All data were collected by the research herself through in-depth interviews, observation and written records, document analysis, and focus group of key school personnel and stakeholders. Triangulation was employed to confirm reliability and validation of data drawn from different types of data sources.

The findings were as follows.

1. The characteristics of transformational leadership of school administrators in Lab School Project comprised: 1) Idealized Influence involving having wider vision, good personality traits, knowledge and skills, special skills, specialization, technologyknowledge, becoming a developer with democratic practices, strong ideological orientation, clearer goals and missions, good interpersonal skills, being a good and respected role model; 2) Inspirational Motivation comprising strong determination, honesty, having moral and ethics, transparency, building

trustworthiness, having substantial empirical performance, self-development, strengthening resilience, creating expectation, building challenges, positive thinking, creating better attitudes, abilities enhancement, building faithfulness, working together to createfuture image, promoting excellent performance and work, creating new work practices, team building, and provoking thinking; 3) Intellectual Stimulation comprised having creative thinking, developing innovative strategies, thinking systems, new process skills, supporting anywhere—anytime learning, work effectiveness focus, strengthening imagination; and 4) Individual Consideration comprised developing human competency, being a mentor and counselor, creating opportunities for new learning, recognizing individualized awareness, providing chances for capable people, supporting individual growth, developing excellence in practice.

2. The conditions of school administrators' transformational leadership in Lab School Project revealed that: 1) In terms of the Education Act, schools are required to manage school administration in line with education reform for the benefit of studentseffectively and efficiently; 2) In terms of Education Policy, schools should follow the policy of the Ministry of Education, the Office of the Basic Education Commission, the Office of Educational Service Area to improving school quality and standards of Lab School Project; 3) In terms of Education Standard and Quality, schools are required to manage quality education in accordance with the standard of quality education provision; 4) In terms of the standard and quality of LabSchool Project, the education management of schools enlisted in Lab School Project should be administered for all assigned standards for passing the Lab School Project assessment; 5) In terms of New innovation and Technology Changes, school administrators are required to specialize in and develop technology knowledge and new innovation to balance changes; 6) In terms of administration experiences, the application of various sciences and arts must be able to help develop effective and efficient administrative management.

Keywords: Transformational Leadership, Lab School Project, Multi-Case Study